

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Haber-Yorum

Müslümanların Tek Bir Ümmet Olarak Bayramı Aynı Anda Kutlamaları Gerekir!

Haber:

Malezya'da bu yıl bayram 22 Nisan 2023 Cumartesi gününe denk geliyor. Bayramın ilan edilmesinden bir önceki hafta içinde, Malezya'daki Müslümanlar arasında bayram tarihi konusunda bir tartışma çıktı. Nitekim "ani bir bayram" ya da Malay dilinde "raya terkejut" olacağı korkusu oluştu; bu ise ertesi gün bayramın ilan edildiği zamandı ve çoğu kişi bunun en yoğun dönem olup olmadığı konusunda endişelenmeye başladı; çünkü kutlama hazırlığı yapmak için yeterli zaman olmayacaktı. Geçen yıl Malezya, Malezya'nın uç noktası ile Singapur arasındaki mesafe sadece 2 km olmasına rağmen bayramı Singapur'dan bir gün önce "raya terkejut" modunda kutladı!

Yorum:

Her yıl, dünyanın her yerinde bayram kutlamaları noktasındaki aynı ihtilaf sorunu ortaya çıkıyor; çünkü her Müslüman ülke, oruç ve bayram günlerinin belirlenmesinde farklı yöntemler uyguluyor. Şayet Müslüman bir ülke (hilali) görme aracını kullanırsa, diğer ülkelerden gelen (hilali) görme haberlerini kabul etmeyi reddeden veya kabul eden Müslüman ülkeleri her zaman olacaktır. Malezya'da Müslümanlara sürekli olarak, ülke bir günden daha az uzaklıkta olsa bile diğer ülkenin (hilali) görme (veya görmeme) kararlarına bakmaksızın hükümetin kararlarına uymaları tavsiye edilmektedir. Hatta bugün bile tüm Müslüman ülkeleri hala Ramazan ve bayramın başlangıçlarını belirlemede kendi kararlarına bağlıdır. Geçmişte Müslümanlar Hilafetin gölgesinde yaşarlarken, çeşitli bölgeler büyük mesafelerle ayrılmış olmalarına rağmen bayramı kutlama noktasında birleşmişlerdir. Örneğin Osmanlı Hilafeti döneminde İstanbul, Kahire, Mekke ve Bağdat'taki Müslümanlar bayramı aynı anda kutluyorlardı.

3 Mart 1924'te Hilafetin yıkılmasından sonra Müslümanlar, her biri kendi egemenliğine sahip 50'den fazla ülkeye bölündü. İşte o zamandan beri kafir sömürgecilerin çizdiği milliyetçilik ve vatancılık sınırlarını savunmak için birçok argüman kullanıldı; her bir ülke bunu, Ramazan ve bayramı belirlemede kendi yöntemini benimseyerek ve dünyadaki diğer İslami bölgelerin (hilali) görme delilini kabul etmeyi reddederek "kendi bağımsızlığını" korumak için yaptı. Sıklıkla vurgu yapılan argümanlardan her biri, farklı okumalara dayanmaktadır. Özünde bu İslami bir görüşür; ancak bu görüş bölgesel mesafelere yönelik gerçek bir anlayış tarafından değil de sahte ulusal sınırlara binaen motive edildiğinde, o zaman durum bocalamaktadır. Ayrıca günümüz telekomünikasyon sistemlerinin gelişmesiyle birlikte, özellikle sahte ulus-devletin sınırları hukuki kararların temelini oluşturduğundan dolayı farklı okumaların argümanı tartışma mahalli olabiliyor.

Sistemin kuralını ve modern iletişim sistemlerinin gelişimini anlamadaki netliğe dayalı olarak Ramazan ve Şevval'in küresel tasarımı (küresel rivayeti), karmaşık bir mesele değildir. O halde Müslümanların başındaki yöneticilerin Ramazan ve Şevval'i aynı gün kutlamayı kabul etmelerine engel olan nedir? Aslında asıl engel ne (hilali) görme sorunu, ne astronomik farklılıklar, ne de teknolojidir? Asıl sorun, Müslüman ülkelerden her birinin ümmeti bölen sahte ulusal sınırlara dayanan egemenliğine sarılmasıdır. Dolayısıyla artık birliğin temelini oluşturan akide değildir. Kesinlikle üzücü olan şey ise; her bir Müslüman ülkesinin, Müslüman Müslümanın kardeşidir demelerine rağmen - milliyetçilik temelinde- İslami karar vermenin doğru olduğuna inanmalarını görmemizdir. Görünen o ki sömürgeci kâfirlerin inşa ettiği ulus-devletlerin sınırları, Ramazan ve bayramın tespiti gibi basit konularda bile Müslümanların nefislerinde kök salmıştır. Örneğin MABİMS'in (Brunei Sultanlığı, Endonezya, Malezya ve Singapur Din Bakanları Gayri Resmi Yıllık Toplantısı'nın kısaltması) kurulması yoluyla Ramazan ve bayramların belirlenmesi sorununu çözmek için Güneydoğu Asya'daki Müslüman ülkeler arasında çaba ve iş birliği olmasına rağmen bugüne kadar hala sorun çözülememiştir. Aslında MABİMS'in başarısızlığının nedeni, göstermiş olduğu çabasının Müslümanların gerçek birliği anlayışına dayanmamasıdır; zira o, sorunu çözmeye çalışırken hala ulus-devlet kavramına dayanmaktadır!

Hilafet Devleti'nin kurulması dışında Müslümanların sorunlarının tamamen çözülemeyeceği sonucuna varmaktan kaçış yoktur. Zira Müslümanların Hilafet çatısı altında birleşmesi ile birlikte Müslümanların tüm dertleri ve ihtilafları çözülecektir. Bu da İmamın görüşü ihtilafı ortadan kaldırır şerî kaidesinden dolayıdır; bu nedenle Hilafette, Malezya da dahil olmak üzere tüm Müslümanlar için Şevval'in başlangıcının belirlenmesi gibi sorunlar çözülecektir. Hilali herhangi bir yerde görme kolaylığı, dünya çapında bayramın ispatı için yeterlidir. Zira Müslümanlar tek bir ümmettir, tek bir vücut gibidir, tek Kitabı vardır, tek akidesi ve tek bir kıblesi vardır ve tek olan Allah Subhanehu ve Teala'ya iman etmektedir.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Dr. Muhammed - Malezya